

An Gaelacadamh

Bunaíodh An Gaelacadamh i 1980 agus ó shin i leith, tá an eagraíocht ag obair go dícheallach agus é mar phríomh aidhm aici an Ghaeilge agus an cultúr Gaelach a chaomhnú agus a chur chun cinn i gceantar Chonamara agus Oileáin Árann.

I measc na n-imeachtaí a eagraíonn An Gaelacadamh tá: ranganna ceoil, amhránaíocht ar an sean-nós, damhsa seite agus sean-nóis, ranganna ceardaíochta agus ealaíne. Eagraítear ceardlanna ceoil, amhránaíochta agus damhsa go rialta chomh maith le léachtanna áitiúla oideachasúla, oícheanta áirneáin, feiseanna agus Éigse an Spidéil.

Creidimid go láidir nach i gcartlanna amháin is ceart an cultúr a chaomhnú ach beo i measc an phobail mar is dual dhó. Dá bhrí sin déantar cúram ar leith den óige ó thaobh na nealaíon dúchasach agus tá suas le 1,500 dalta ag baint leas as ranganna ceoil, damhsa, amhránaíochta ar an sean-nós agus ceardaíocht thraidisiúnta ar fud Chonamara agus Oileáin Árann. Tá deichniúr múinteoirí den scoth fostaithe go páirtaimseartha ag plé leis an gceird seo. Creidimid go bhfuil sé de cheart ag aos-óg uile na Gaeltachta

deis a fháil na healaíona dúchasacha a bhlaiseadh agus an saibhreas a bhaineann leo a thabhairt leo ó ghlúin go glúin mar a déanadh riamh. B'údar mórtais dúinn i mbliana le linn Éigse an Spidéil gur ghlac le cois trí scór fonnadóir óg ó ranganna an Ghaelacadaimh páirt i gComórtas Chuimhneacháin Pheatsaí Uí Cheannabháin a reachtáladh den chéad uair i mbliana. Ar ndóigh chaith Peatsaí blianta fada go fonnmhar ag teagasc an tsean-nóis do shean agus d'óg don Ghaelacadamh gur ghlaigh Dia chuige féin é agus gan é fós ach i mbláth a óige. Ba cruthúnas eile fós go bhfuil an sean-nós dá chaomhnú ó bhéal go béal nuair a chualamar trí amhrán déag difriúla ó cheithre fhonnadóir déag san gcomórtas faoi 12 bliain ag Feis Árann i mbliana. Seo feis a eagraíonn An Gaelacadamh chuile bhliain in Oileáin Árann. Bhí ós cionn trí scóir dalta ar fad in iomaíocht ag na comórtais difriúla ag an bhFeis. Is féidir linn a bheith cinnte go mbeidh idir fhonnadóirí, ceoltóirí agus lucht éisteachta a mbeidh tuiscint agus meas acu ar shaibhreas na nealaíona dúchasacha ar an gcéad ghlúin eile.

Is iomaí ball tagtha agus imithe

Nasirín Elsafty — Buaiteoir i gComórtas Chuimhneacháin Pheatsaí Uí Cheannabháin

agus a gcuid ama tugtha go deonach acu ar an gcoiste bríomhar atá i mbun na heagraíochta le bliain agus fiche agus é de luach saothair acu sult a bhaint as an gcaoi a bhfuil rian a láimhe fágtha acu ar chaomhnú an chultúir san gceantar. Tá maoiniú á dhéanamh ag an Roinn Ealaíon, Oidhreacht, Gaeltachta & Oileán ar an eagraíocht ó bunaíodh í agus táimid go mór faoi chuimín acu dá bharr agus go deimhin ag eagraíochtaí eile ar nós Údarás na Gaeltachta agus Coiste Gairm Oideachais Cho na Gaillimhe a thugann urraíocht dúinn go rialta.

Caitríona Ní Oibicín

Úsáid nua do phortaigh i gCois Fharraige

Le roinnt mhaith seachtaine anuas, tá clós Sheanscoil Shailearna líonta suas le ualach adhmaid agus is iomaí duine a bhfuil an cheist curtha aige - céard len aghaidh é? Tugann Caitlín Nic an Ultaigh, bainisteoir Chomharchumann Shailearna freagra ar an gceist sin.

D'éirigh le Comharchumann Shailearna cúnamh a fháil ó Údarás na Gaeltachta agus ó Bhord Fáilte le bealach siúlóide a dhéanamh ar straidhp de thalamh portaigh ó thuaidh den tSeanscoil. Tá an píosa seo ag síneadh ó bhóthar na Seanscoile soir chomh fada leis an draein mhór. Tá míle bealaigh de chosán adhmaid déanta ar an bpíosa portaigh seo. Is deis an cosán seo do mhuintir na háite a bhfuil suim acu tabhairt faoi shiúlóid sléibhe agus gan a gcosa a fhliuchadh. Is seans freisin é do ghasúir na háite agus do ghasúir ó áiteanna eile turais scoile a thabhairt ar an áit seo. Meallfaidh sé gasúir ó áiteanna eile sa tír teacht chun na háite ag amanna sa mbliain seachas an samhradh. Méadóidh seo meas na hóige ar an timpeallacht. Is bealach é seo ag Údarás na Gaeltachta trí Ghaelsaioire agus ag Bord Fáilte le turasóirí ó áiteanna éagsúla sa domhain a mhealladh le staidéar a dhéanamh ar chuid d'acmhainní nádúrtha an cheantair seo.

Amach anseo beidh saotharlann sa stór ar chúl na Seanscoile. Beidh an tionsnamh seo dá mhaoiniú ag Bord Fáilte agus ag Gaelsaioire i gcomhar le hOllscoil na hÉireann Gaillimh.

Nach mór an t-athrú atá ar shaol na ndaoine óga sa taobh seo tíre le roinnt bhlianta. Go deimhin is beag gasúr a chuaigh trí an seanscoil ó 1885 go dtí 1972 nach raibh an chuid is mór den samhradh caite ar an bportach acu ag scaradh, ag gróigeadh agus ag cur amach mhóna. Is dóigh gur trí fhísthéip a choinneafar cuimhne amach anseo ar obair phortaigh an ama atá caite.

Caitlín Nic an Ultaigh

Taisteal na Cruinne

Aonad 4
An Spidéal
Co. na Gaillimhe

Fón: 09-1-553149/504997 Facs: 091-553289
www.tnc.ie
coleman@tncwslmail.com

 itaa

Muintearas

An Togra Oideachais Gaeltachta

Óige

Bunscolaíocht

Luath Fhorbairt an Linbh

Scéimeanna Pobail

Cláracha do Mná

Nua

Theicneolaíocht Cumarsáide

Tír an Fhia, Leitir Móir, Co. na Gaillimhe
Guthán: 091 - 551145/551300 Facs: 091 - 551277/551323
Físchomhdháil: 091 - 519530/519531
Riomphost: muint.ias@eircom.net / muintear@iol.ie
Leathanach Baile: www.muintearas.com

an seol mór

CARNA, CO NA GAILLIMHE

ceol breá, beoir, beatha agus fáilte mhór

FÓN: 095-32253 FÓN PÓCA: 087-2376143
Úinéir: BILLY LYONS

T. Ó Máille Teo

Ros Muc 091-574101

Grósaer, Crua-earraí,
Soláthraí Tógálaithe
Éadathóireacht

Corn Chuimhneacháin Pheatsaí Uí Cheannabháin (Éigse 2001) Mairéad Ní Oistín (moltóir), Éamon Seoige, Cnoc, Leitir Mealláin (3ú háit), Siobhán Ní Mhaoileoin, Baile na hAbhann (3 háit), Shane Mac Donnchadha, Teach Mór (2 háit), Nasirín Elsafty, Bearna (1ú áit)